

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIV VA O‘RTA MAXSUS TA‘LIM VAZIRLIGI**

**“TIQXMMI” MILLIY TADQIQOT UNIVERSITETINING
QARSHI IRRIGATSIYA VA AGROTEXNOLOGIYALAR
INSTITUTI**

“KARYERA MARKAZI” to‘g‘risidagi

NIZOM

(Oliy va o‘rta maxsus ta‘lim vazirligi 2021-yil 23-iyuldagi 314-sonli buyrug‘i
asosida)

Ushbu nizom TIQXMMI MTuning Qarshi irrigatsiya va
agrotexnologiyalar institutining navbatdagi kengashida
(№ 25 / 02) tasdiqlandi

Qarshi – 2022 y.

“TASDIQLAYMAN”

Institut Kengashining

2022-yil «25» Fevral

7 -son qarori asosida

Kengashi raisi, direktor

Z.Muqimov

1.Umumiy qoidalar

1.1.Ushbu Nizom O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019 yil 11 iyuldagi “Oliy va o‘rta maxsus ta’lim tizimiga boshqaruvning yangi tamoyillarini joriy etish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi PQ-4391-sonli qarori, “O‘zbekiston Respublikasi oliy ta’lim tizimini 2030 yilgacha rivojlantirish konsepsiyasini tasdiqlash to‘g‘risida”gi PF-5847-son Farmoni hamda O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti Sh.M.Mirziyoyev rahbarligida 2021-yil 16-iyun kuni o‘tkazilgan 34-sonli yig‘ilish bayoni ayrim bandlari ijrosini ta’inlash hamda O‘zbekiston Respublikasi Oliy va o‘rta maxsus ta’lim vazirining 2021-yil 23-iyuldagi 314-sonli buyrug‘iga muvofiq ishlab chiqilgan. “Toshkent irrigatsiya va qishloq xo‘jaligini mexanizatsiyalash muhandislari instituti” Milliy tadqiqot universitetining Qarshi irrigatsiya va agrotexnologiyalar instituti (keyingi o‘rinlarda- institut) Marketing va talabalar amaliyoti bo‘limi qoshida “Karyera markazi” (keyingi o‘rinlarda — Markaz) faoliyatini tartibini belgilaydi.

1.2.Mazkur Nizom institutning Karyera markazi faoliyatida asosiy me‘yoriy-huquqiy hujjat hisoblanadi.

1.3.Karyera markazi O‘zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi, “Ta’lim to‘g‘risida”gi qonun, O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining iqtisodiyot tarmoqlarini malakali kadrlar bilan ta‘minlash borasidagi qaror va farmonlari, amaldagi Mehnat Kodeksi, qonunchilik hamda ta’lim sohasidagi tegishli me‘yoriy-huquqiy hujjatlarga asoslanib ish ko‘radi.

1.4.Markaz talabalar soni, ularning ishga joylashishi monitoringi, bitiruvchi talabalarga yirik, o‘rta va kichik davlat va nodavlat korxonalar va muassasalarida mavjud ish joylari haqida davriy yangilanib boradigan ma‘lumot - axborotlarni taqdim etib borishi vazifalarni amalga oshiruvchi institut tarkibidagi tuzilma hisoblanadi.

2. Karyera markazining maqsad va vazifalari

2.1.Karyera markazining maqsadi:

Talabalarning samarali xodim bo‘lishiga va ularni o‘z sohasida tajribasini oshirishga ko‘maklashish, jamiyatga salohiyatli kadrlarni tayyorlash va ularni ish topishga yordamlashish, hamkor korxonalar va tashkilot va tashkilot vakillari har oyda kamida ikki marta kelib universitet talabalarini seleksiya ishlarini amalga oshirishlari uchun tegishli shart-sharoitlarini yaratish, talabalarga mehnat bozorida mos vakansiyalar izlash va ish beruvchilar bilan suhbatdan o‘tish usullarini o‘rgatish bo‘yicha bilim, malaka va ko‘nikmalarni shakllantirish maqsadida “Karyerani rivojlantirish” nomli maxsus (onlayn)

kurs tashkil etish hamda nazoratga olish, oliy ta'lim muassasasida talaba va ish beruvchilarni bir-biriga bog'lovchi maqsadlarni o'tashdan iborat.

2.2. Karyera markazining vazifalari quyidagilardan iborat:

Talabalarga mehnat to'g'risidagi qonun hujjatlari asosida, mehnat bozorida mos vakansiyalar izlash ko'nikmalari, ishga kirish uchun rezyumeni tayyorlash va ish beruvchi bilan suhbatdan o'tish usullarini o'rgatish, ishga kirish uchun talab etiladigan hujjatlar bilan tanishtirish.

Ta'lim muassasalarining ilg'or mutaxassisleri va ekspertlarini jalb qilgan holda talabalarni kasbga yo'naltirish, mehnat bozoridagi mavjud va istiqboldagi holat, muayyan kasbga, ish joylariga va ish beruvchilarga, istiqbolli ta'lim sohalariga oid zamonaviy ma'lumotlar bilan tanishtirish.

Mehnat organlari, ta'lim muassasalari, manfaatdor idoralar va tashkilotlar ishtirokida ish o'rinlari yarmarkalari, karyera kunlarini tashkil etish va talabalarni kelajakda kasbiy faoliyatga qiziqishlarini kuchaytiruvchi tadbirlarni amalga oshirish.

Institutning mutaxassislar tayyorlash, bitiruvchilarni ishga joylashtirish institutni muqaddam tamomlagan bitiruvchilarning hozirgi mehnat faoliyati (karyerasi) to'g'risida hamda ushbu yo'nalishdagi boshqa tashkiliy materiallarni tayyorlash va nashr qilish.

Ta'lim xizmatlari bozorida marketing tadqiqotlarini uzluksiz amalga oshirib, ta'lim xizmatlariga qo'yilgan, ya'ni bakalavriat yo'nalishlari va magistratura mutaxassisliklari bo'yicha bitiruvchilarning kasbiy mahoratini (malakaviy sifatlarini) o'rganish hamda ularning ish beruvchilar (iste'molchilar) talablariga muvofiqligini aniqlash.

Bakalavriat yo'nalishlari va magistratura mutaxassisliklari bo'yicha ta'lim xizmatlari bozori va kon'yunkturasiga ta'sir ko'rsatuvchi turli xil omillar (segmentlar) o'rtasidagi o'zaro aloqalarni tahlil qilish asosida bitiruvchilari oldindan ishga taqsimlash tizimini tashkil qilish va amalga oshirish.

Bakalavriat yo'nalishlari va magistratura mutaxassisliklari bo'yicha bitiruvchilarga talab va takliflar nisbatini o'z ichiga olgan holda ishga taqsimlash obyektlari ta'lim xizmatlari iste'molchilari (ish beruvchi korxonalar, turli mulkchilik shakliga ega bo'lgan tashkilotlar-davlat va mahalliy boshqaruv organlari, davlat va nodavlat tashkilotlari va hokazo) tuzilmasini baholash, geografik joylashishini aniqlash va guruhlash, potensial imkoniyatlarini tahlil qilish orqali to'liq ma'lumotlar bankini yaratish.

Joriy yil bitiruvchilari haqida (ta'lim yo'nalishlari va mutaxassisliklar kesimida davlat granti va to'lov-shartnoma asosida kunduzgi va sirtqi ta'lim shakllari bo'yicha familiyasi, ismi-sharfi ko'rsatilgan holda) ma'lumotlar bankini yaratish.

Joriy yilda va o'tgan yillar davomida ishga joylashgan yosh mutaxassislar bilan qayta aloqalar o'rnatish, zarur hollarda ularga amaliy-uslubiy yordamlar ko'rsatish, maslahatlar berish hamda mehnat faoliyati natijalarini umumlashtirish.

Ish beruvchilar (iste'molchilar)ga axborotlar vositasida ta'sir ko'rsatish yo'llarini tanlash, ommaviy axborot vositalari (gazetalar, jurnallar, radio-televideniya, elektron aloqa, veb-sayt) orqali bitiruvchilar to'g'risida (viloyatlar bo'yicha ta'lim yo'nalishlari, mutaxassisliklar kesimida) ma'lumotlar e'lon qilinishini, institut veb-saytida

joylashtirilishini, ma'lumotlar nashr qilish va ularni iste'molchilar (ish beruvchilar)ga yetkazilishini ta'minlash, reklamalar mazmuni, reklama modullarining xomaki nusxalari, maqolalar matnlari, video va audio yozuvlarining senariylarini tayyorlashda ishtirok etish.

Yuqori (bitiruvchi) kurslar talabalarida kasbiy mahorat sifatlarining bakalavr (magistr) ma'lumot darajasiga va ish beruvchilar (iste'molchilar) talablariga muvofiq shakllanishi jarayonini o'rganish, tahlil qilish hamda marketing izlanishlari natijalari tahlilidan kelib chiqqan holda raqobatbardosh bitiruvchi shaxsini shakllantirish maqsadida fakultetlar, tegishli kafedralar va ilmiy, o'quv-metodik bo'limlarga buyurtmachilar (iste'molchilar) tavsiyalarini taqdim etish

Turdosh oliy ta'lim muassasalarida bakalavriat yo'nalishlari va magistratura mutaxassisliklari bo'yicha tayyorlanayotgan raqobatli bitiruvchilarning kasbiy mahorat darajasi, ularning ustunligi va kamchiligini baholash hamda o'z bitiruvchilari bilan taqqoslash.

Fan-texnika taraqqiyoti yutuqlarini hisobga olgan holda hamda bakalavr va magistr bitiruvchilarining kasbiy mahorati (malakaviy sifatleri)ni yaxshilash maqsadida raqobatbardosh bo'lg'usi mutaxassis shaxsini takomillashtirish bo'yicha talkif va tavsiyalar ishlab chiqish.

Bakalavriat yo'nalishlari va magistratura mutaxassisliklari bo'yicha bitiruvchilarning imkoniyatlari va ustunliklarini namoyish qilish maqsadida oliy ta'lim muassasasining respublika, mintaqaviy va xalqaro ko'rgazmalar, yarmarkalarda ishtirok etishini ta'minlash, muassasalarda taqdimot va ko'rgazmalar tashkil etish.

Imzolangan shartnomalarga muvofiq ish beruvchilarni belgilangan muddatlarda bitiruvchilar bilan ta'minlash maqsadida oliy ta'lim muassasasining barcha tegishli bo'linmalari bilan talabalar qabuli va talabalarni ishga taqsimlash rejalarini muvofiqlashtirish.

Institutning tegishli bo'linmalari (kengashlar, fakultetlar, kafedralar va hokazolar) bilan hamkorlikda bakalavriat yo'nalishlari va magistratura mutaxassisliklarini davlat granti asosida bitiruvchilarning uch yil kafolatli ishlashi, shuningdek, uch yillik majburiy ishlab berish shartini o'tayotgan yosh mutaxassislarning kasbiy faoliyati saviyasini oshirish borasidagi ishlar va ularning xizmat pog'onalaridan ko'tarilishiga ko'maklashish yuzasidan chora-tadbirlar ishlab chiqish va amalga oshirish.

3.Markazning huquqlari va majburiyatlari

3.1.Markaz quyidagi huquqlarga ega:

markaz vakolatlariga kirgan zaruriy ishlarni amalga oshirish uchun institutning tegishli bo'linmalaridan (ilmiy va uslubiy kengashlar, o'quv va uslubiy bo'linmalar, fakultetlar, kafedralar va hokazolar) axborotlar taqdim qilishni talab qilish;

Institutning professor-o'qituvchilari va ish beruvchi (iste'molchi) muassasa, korxonalar va tashkilotlarning yetakchi mutaxassislarini (kelishuv asosida) o'rnatilgan tartibda marketing tadqiqotlarini o'tkazish, talabalarni ishga taqsimlash hamda ular haqidagi axborotlarni tarqatish tizimini loyihalash va tashkil qilishga jalb etish;

DTS malaka talablari doirasida ish beruvchi (iste'molchi)larning talablari va tavsiyalarini hisobga olgan holda bitiruvchilarning kasbiy sifatlari va raqobatbardoshligini oshirish, ta'lim jarayoniga ilg'or pedagogik va axborot texnologiyalarini joriy etish bo'yicha takliflar kiritish;

ish beruvchilar (iste'molchilar)ning yosh mutaxassislar haqidagi fikrlari, e'tirozlari, kamchiliklari va rad qilinishi sabablari va ta'lim sifatini oshirishga oid takliflarini tahlil qilish hamda ta'lim xizmatlari bozori talablariga javob beruvchi yangi avlod bitiruvchilarini shakllantirish bo'yicha, jumladan, tayanch oliy ta'lim muassasalariga tavsiyalar berish;

ish beruvchilar (iste'molchilar)ning takliflari asosida mavjud ta'lim metodikasi (texnologiyalari)da kamchiliklarni bartaraf qilish bo'yicha tavsiyalar ishlab chiqish;

bitiruvchilarni ishga taqsimlash va joylashtirish bo'yicha tegishli muassasa, korxonalar va tashkilotlar bilan hamkorlikni amalga oshirish;

bitiruvchilar to'g'risida reklamalar mazmuni va ommaviy axborot vositalari, bosma nashrlar orqali ma'lumotlar e'lon qilinishi hamda iste'molchilarga yetkazilishi bo'yicha fakultetlar, taalluqli kafedralar faoliyati samaradorligini baholash;

bitiruvchilarning imkoniyatlari va ustunliklarini namoyish qilish maqsadida oliy ta'lim muassasasi xodimlarining respublika va xalqaro ko'rgazmalar, yarmarkalar, uchrashuvlar va konferensiyalarda ishtirok etishini tashkil qilish;

markaz faoliyatiga mas'ul xodimlarining ish faoliyati natijalariga ko'ra o'rnatilgan tartibda rag'batlantirish yoki choralar ko'rish bo'yicha takliflar kiritish.

3.2.Markaz quyidagi majburiyatlarga ega:

Ma'lumotlar bazasi va me'yoriy hujjatlar loyihalarini sifatli va o'z vaqtida tayyorlash hamda tasdiqlatish uchun rektoratga, vazirlikka takliflar berish;

Institutda bitiruvchi talabalar ishga joylashishi va uning monitoringi jarayonini mavjud talablar asosida tashkil qilish, ushbu jarayonga huquqiy-me'yoriy va boshqa hujjatlarning, ulardagi talablarning to'la joriy etish.

4.Markaz tarkibi

4.1.Markaz boshlig'i, 2 ta bosh mutaxassis va marketologdan iborat.

4.2.Markaz boshlig'i lavozimiga oliy ma'lumotli, kredit-modul tizimini mukammal biladigan, xorijiy OTMni axborot texnologiyalaridan foydalana oladigan shaxs tayinlanadi. Markaz boshlig'ining xizmat vazifalariga quyidagilar kiradi:

Markaz ishini tashkil qilish, xodimlar o'rtasida vazifalarni taqsimlash, yuklatilgan vazifalarni samarali va o'z vaqtida bajarilishini ta'minlash;

Markaz xodimlari tomonidan mehnat va ishlab chiqarish intizomiga rioya etilishini nazorat qilish;

ish o'rinlari uchun talabalardan talab etilayotgan bilim, ko'nikma va malakalar bilan ularni xabardor qilib borish;

ta'lim xizmatlari bozorida marketing tadqiqotlarini uzluksiz amalga oshirish orqali talabalar kasbiy bilimlarining ish beruvchilar talablariga muvofiqligini o'rganish;

respublika va tegishli hududlar iqtisodiyoti hamda ijtimoiy soha tarmoqlarining rivojlanish istiqbollari hisobga olgan holda yangi ta'lim yo'nalishlari va mutaxassisliklarni ochish bo'yicha takliflar tayyorlash;

ish beruvchi korxonalar va tashkilotlar bilan kadrlar tayyorlash, ularni ishga joylashtirish bo'yicha shartnomalar tuzish, shuningdek, ular bilan hamkorlik aloqalarini o'rnatish;

kadrlarga real ehtiyojlar va talabalarni yakuniy ishga taqsimlash hamda joylashtirish natijalari haqidagi ma'lumotlarni Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirligiga taqdim etish;

universitetning akademik, ilmiy va kadrlar salohiyatini namoyish qilish va xorijiy oliy ta'lim muassasalari hamkorlik aloqalarini o'rnatish maqsadida xalqaro ko'rgazma va yarmarkalarda ishtirok etish.

4.3. Markaz bosh mutaxassisi lavozimiga oliy ma'lumotli, kredit-modul tizimini mukammal biladigan, zamonaviy axborot texnologiyalaridan foydalana oladigan shaxs tayinlanadi. Bosh mutaxassisning xizmat vazifalari quyidagilar kiradi:

talabalar to'g'risida ma'lumotlar bazasini yaratish;

institut talabalari va bitiruvchilarini hozirda mavjud bo'lgan va mehnat bozorlari talab qilayotgan bo'sh ish o'rinlari haqida ma'lumot berish;

institutda talabalar uchun "Karyera kuni" axborot-tanishtiruv tadbiri va mehnat yarmarkalarini tashkil etish;

mehnat bozorida kadrlarga talab va taklif nisbatini e'tiborga olgan holda ta'lim xizmatlari iste'molchilarining ehtiyojlari va imkoniyatlari to'g'risida ma'lumotlar bazasini yaratish.

4.5. Markaz marketolog lavozimiga oliy ma'lumotli, kredit-modul tizimini mukammal biladigan, zamonaviy axborot texnologiyalaridan foydalana oladigan shaxs tayinlanadi. Bosh mutaxassisning xizmat vazifalari quyidagilar kiradi:

ish o'rinlari uchun talabalardan talab etilayotgan bilim, ko'nikma va malakalar bilan ularni xabardor qilib borish;

buyurtmalar portfelini shakllantirish, talabalarni ishga taqsimlash;

ta'lim xizmatlari bozorida marketing tadqiqotlarini uzluksiz amalga oshirish orqali bitiruvchilar kasbiy bilimlarining ish beruvchilar talablariga muvofiqligini o'rganish;

ish beruvchilarning ta'lim yo'nalishlari va mutaxassisliklarga ehtiyojlarini hisobga olgan kadrlarga bo'lgan joriy va istiqbolli «buyurtmalar portfeli»ni shakllantirish;

ommaviy axborot vositalari orqali ish beruvchilarga bitiruvchilar to'g'risidagi ma'lumotlarni e'lon qilish va institut veb-saytida joylashtirish.

5. Markazning tuzilishi va moliyaviy ta'minlanishi

5.1. Markaz faoliyatini marketing va talabalar amaliyoti bo'limi xodimlari amalga oshiradi.

5.2. Karyera markaziga rahbarlikni Marketing va talabalar amaliyoti bo'limi boshlig'i amalga oshiradi va institutning bitiruvchilarga taalluqli barcha bo'linmalari

faoliyatini muvofiqlashtiradi.

5.3. Markaz faoliyatiga mas'ul bo'lgan xodimlarga institutning byudjetdan tashqari mablag'lari hisobidan qo'shimcha ustamalar belgilanadi.

6. Yakunlovchi qoidalar

6.1. Ushbu Nizomda belgilangan masalalar bo'yicha kelib chiqadigan nizolar qonun hujjatlari asosida hal qilinadi.

6.2. Karyera markazi faoliyati institut rektori tasarrufida bo'ladi.

6.3. Karyera markazi o'ziga yuklatilgan vazifalar ijrosi bo'yicha tegishli ma'lumotlarni belgilangan shakl va muddatlarda Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirligiga taqdim etadi.